

Johann Friedrich Endersch, *Mapa Warmii*, widok Lidzbarka Warmińskiego w lewym dolnym rogu, miedzioryt kolorowany, 1755, Mikołaj Kopernik, *Lokacje łańów opuszczonych*, Olsztyn 1970, s. 13

Fragment mapy Polski z Pomorzem i Prusami, *Tabula Sarmatiae*, Jan Adamczewski, *Polskie miasta Kopernika*, Warszawa 1972, s. 109

Tablica upamiętniająca wystąpienie Mikołaja Kopernika w Grudziądzu w 1522 roku, ufundowana w 1959 roku przez miejscowy Oddział Polskiego Towarzystwa Historycznego, wmurowana na domu nr 3/5 przy Głównym Rynku w Grudziądzu, Stefan Cackowski, *Mikołaj Kopernik jako ekonomista*, Toruń 1970, s. 59

PRAWNIK I EKONOMISTA

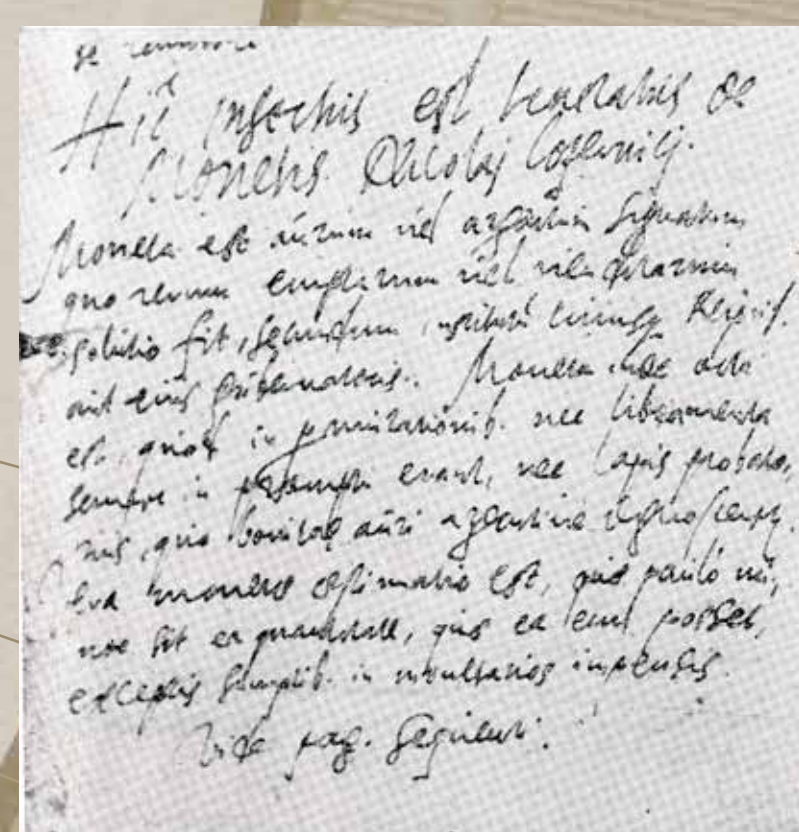
Mikołaj Kopernik studiował prawo kanoniczne i rzymskie na Uniwersytecie w Bolonii. Studia te zakończył doktoratem z prawa kanonicznego w Ferrarze w 1503 roku. Znajomość prawa była mu potrzebna w jego działalności publicznej i naukowej, a także w sprawowaniu różnych funkcji administracyjnych w kapitule warmińskiej. Niestety nie pozostawił po sobie żadnych prac z dziedziny prawa.

Mikołaj Kopernik zajmował się również działalnością ekonomiczno-finansową i administracyjną. Wynikało to zarówno z jego zainteresowań naukowych, jak i obowiązków jako członka kapituły. W latach 1517–1526 opracował traktat w 3 wersjach o reformie monety pruskiej *Sposób bicia monety*. Sformułował prawo złego pieniądza, które mówi, że moneta o niższej wartości kruszcu wypiera z obiegu monetę o wyższej wartości. W kilkadziesiąt lat później tę zasadę powtórzył Thomas Gresham, któremu niesłusznie przypisuje się jej autorstwo.

Mikołaj Kopernik był także autorem traktatu *Olsztyńska taksa chlebowa* (1531), który reguluje cenę pieczywa odpowiednio do ceny pszenicy i żyta oraz ciężaru chleba wypieczonego. Ta „śluszna cena chleba” miała obowiązywać w Olsztynie, Lidzbarku Warmińskim i innych miastach Warmii. Rękopis tego dzieła został zrabowany i wywieziony podczas potopu szwedzkiego w XVII wieku.

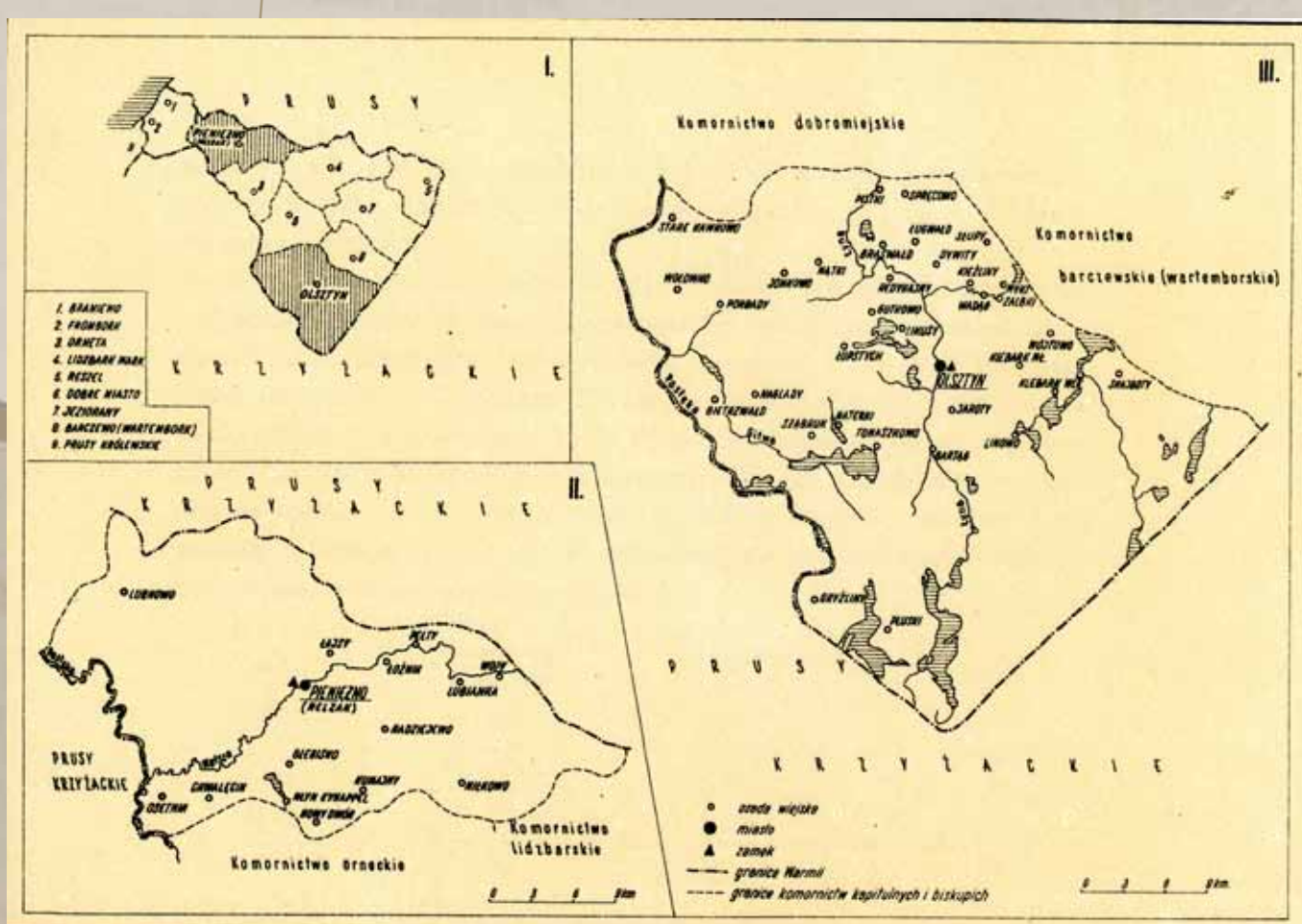
Mikołaj Kopernik przedstawia w sali ratusza na zjeździe stanów Prus Królewskich w Grudziądzu w 1522 roku swój traktat *Sposób bicia monety*, w którym postuluje zrównanie monety pruskiej z polską, grafika Johanna Schubelera, około 1876, Stefan Cackowski, *Mikołaj Kopernik...*, s. 55

Początek rozprawy Mikołaja Kopernika, *Tractatus de monetis*, wpisanej do recesu zjazdu stanów pruskich, Stefan Cackowski, *Mikołaj Kopernik...*, s. 29

Uniwersytet w Ferrarze, *Niezwykłe biografie. Mikołaj Kopernik 1473–1543. Pasja życia*, Warszawa 2009, s. 7

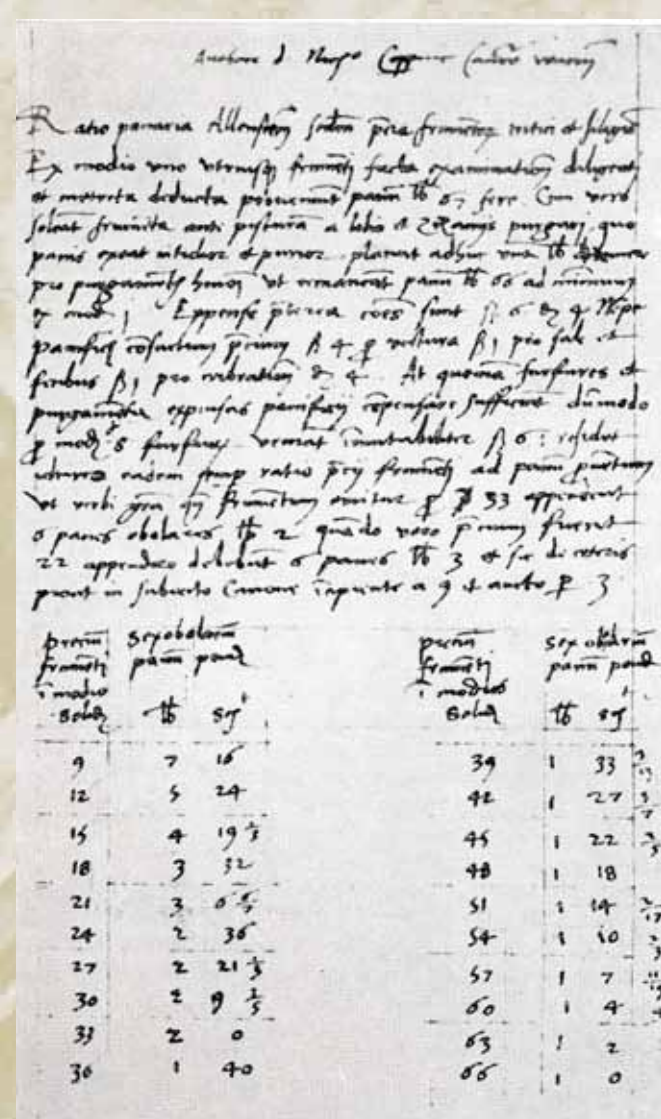
Działalność osadnicza Mikołaja Kopernika na Warmii w latach 1516–1521: I. Podział Warmii na komornictwa biskupie i kapitułne, II. Działalność osadnicza Mikołaja Kopernika w komornictwie pieniężnym (melzackim) w latach 1517–1519, III. Działalność osadnicza Mikołaja Kopernika w komornictwie olsztyńskim w latach 1516–1521, Mikołaj Kopernik, *Lokacje...*, s. 17

Jako administrator Mikołaj Kopernik zbierał od chłopów należności z gospodarstw należących do kapituły warmińskiej, Owen Gingerich, James MacLachlan, *Mikołaj Kopernik. Gdy Ziemia stała się planetą*, Pułtusk 2005, s. 84

Praca w mennicy, drzeworyt O. Mangusa, Stefan Cackowski, *Mikołaj Kopernik...*, s. 9

Mikołaj Kopernik, *Olsztyńska taksa chlebowa*, 1531, Stefan Cackowski, *Mikołaj Kopernik...*, s. 51

Monety Prus Królewskich, po 1528: a) denar, b) szóstak, Stefan Cackowski, *Mikołaj Kopernik...*, s. 43